

TABOR

Posamezne številke: Ra-
vadne Din — 50, ob ne-
deljah Din 1.—

TABOR* izhaja vsak dan, raz-
redno in praznično, ob 18.
da umom naslednjega dne ter
mesečno po št. D 10.—, dostavljen
semstvo D 18.—, na izkaznice D 10.—
D 11.—, na izkaznice D 10.—
Inzerati po dogovoru.

Naroda se pri upravi TABORA*,
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posamezne številke: Ra-
vadne Din — 50, ob ne-
deljah Din 1.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. ŠHS poštnoštevilni
oznaka št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: III.

Maribor, nedelja 13. avgusta 1922.

Številka: 182.

Tyrševe besede.

(Ob sokolskih dneh.)

Noben narod se ni povzdignil s tujo pomočjo, kakor tudi ni noben narod propadel po tuji krivdi.

Miroslav Tyrš.

Živimo v sokolskih dneh, zato se tako radi spominjamo vsega, kar je v zvezi s Sokolstvom. Dne 8. t. m. je preteklo 38 let, kar je umrl ustanovitelj Sokolstva, Miroslav Tyrš. Letošnji avgust je v naši ožji domovini posvečen Sokolstvu, zato pa ne smemo pozabiti slovanskega velmoža, ki je pred 38. leti legel v bratsko češko zemljo. Njegova duhovita ideja plapolala danes s sokolskimi prapori, njegov živi spomenik so divne sokolske vrste. V teh slavnostnih dneh se spominjamo z veseljem in ljubeznijo nanj, ki je že 38 let v kraljestvu sene in spominov.

Miroslav Tyrš je proniknil globoko v bistvo češke zgodovine. Skušal je slavne in bolesterne dogodke, ki so skozi stoletja razvneli psiho njegovega naroda, spraviti v nekako logično skupino. Skušal je najti vzroke propadanja in preporoda, hotel je razumeti, zakaj ta narod kljub svoji visoki moralni in duhovni sili še vedno tlačani tuju. Ni bil ekstravagančen, nervozen človek kakor pri Hrvatih Eugen Kvaternik; bil pa je revolucionaren v smislu Havličkovih besed: revolucija v srcih in duhovih. Zato ni stavil barikad, temveč je zbiral mlade ljudi, bi si s telovadbo ojačili telo in krepili duha ter se vzgajali za pravo enakovredno, bratstvo in svobodo. — Telovadba je oblika samozatajevanja, telovadna obveznost pa vzgoja k dolžnosti in disciplini. Tako se ne uri le telo, marveč se vzgojuje tudi volja, intelekt, srce in duša.

Ta sistem, težek k harmoniji med telesom in duhom, je moral Tyrš postaviti na širjo, popularnejšo idejo. Ta ideja je: narodnost. Nacionalizem je bil takrat v najlepšem cvetu in je izvršil med Slovani prave čudeže. Ljubzen do naroda, težnja, da postane narod močan in svoboden, je bila vsem dobrih Čehom nedotakljiva svetinja. Na to svetinjo je Tyrš naslonil svojo telovadno organizacijo, in — prav je imel. »Internacionalnost« je bila na Češkem tako kakor drugod po Evropi bled, prazen pojem; nacionalnost pa zdravo, košato »drvo življenja«. Sokolstvo je po Tyrševi smrti prekrasilo češki narod in ga vzposobilo za dosego najvišje in najnapornejše točke dosežanega razvoja: popolne narodne in državne svobode.

Kadarkoli je Tyrš pogledal nazaj v češko preteklost, se je moral spomniti čeških plemičev in njihove nesloge, ki je upropastila češko državo. Zato je videl bodočnost češkega naroda v širokih demokratičnih vzgojenih ljudskih masah, prožetih z enim duhom in eno voljo. In zapisal je besede »Izven naroda ni ničesar; posameznik ne pomeni nič, celota vse.« S tem je obsodil individualizem in podredil posameznikove interese skupnim narodnim interesom. Brez te podrejenosti bi ne bilo mogoče uspešno in velikopotezno delo. Brez podrejenosti narodovemu blagru ni poedinčevega blagora. Zato so dolžnosti enako važne kakor pravice, v odločilnih trenutkih pa edino merodajne.

Tako lahko razumemo tudi drugi Tyršov rek: »Noben narod se ni povzdignil s tujo pomočjo, kakor tudi ni noben narod propadel po tuji krivdi.« Pomenljivo svarilo za takrat in za danes, za Čeha in za vse ostale Slovane! Ob začetku svobodne države je pristajal še veliki graditelj Masaryk: »Težje je narodu v svobodi kakor v nesvobodi.«

Otvoritev obrtne razstave v Celju.

Celje, 12. avg. (Izv.) Danes ob 10. uri se je otvorila tu obrtna razstava ob veliki udeležbi zastopnikov vseh slojev domačega prebivalstva ter raznih odposlancev od zunaj. — Pokrajinskega namestnika je zastopal vladni svetnik okrajni glavar dr. Žužek, ministra trgovine dvor. svetn. dr. Marn, delegacija min. financ v fin. svetn. Spindler, trg. obrt. zbornico Knez, zvezo industr. inž. Šuklje, vojaško komando mesta polkovnik Naumovič. Otvoritveni govor je imel predsednik razstavnega odbora Ivan Rebeck, ki se je dal od občinstva pooblastiti, da sporoči udanostno izjavo kralju. Župan dr. Krašovec je v imenu mesta želel razstavi najboljši uspeh. Kratko sta še govorila dr. Marn in dr. Žužek, za njima pa navzoči nar. poslanec dr. Kukovec, ki je povdarjal,

da je videl že mnogo razstav, tudi svetovnih — in si prisvoja sodbo tudi o celjski razstavi, katero smatra za dovršeno v vsakem oziru. Razstava pomeni triumf celjskega obrtništva, ki je skozi desetletja pripravljalo uspeh domače obrti. — Smatra razstavo obenem tudi za najlepše spričevalo sposobnosti domačega delavstva, posebej kvalificiranega, in končno je razstava tudi velik patriotski uspeh mesta Celje ter Slovenije in sploh Jugoslavije, ki bo z ozirom na težke gospodarske čase, ki se nam še bližajo, le z orožjem delavnosti premagala te težave in prišla do gospodarske in finančne emancipacije.

Nato so si gostje tekom dveh ur ogledali razstavo, od katere je pričakovati najlepšega uspeha. Razstavilo je krog 200 interesentov.

Sokolski prazniki v Ljubljani.

Ljubljana, 12. avg. (Izv.) Danes so se pričeli zaključni in uradni sokolski prazniki. Ljubljana se je odela v slavnostno obleko in sprejela z nepopisnim navdušenjem od vseh strani prihajajoče goste. Včeraj dopoldne je vojaško letalo iz Mostara prineslo z letaki, ki jih je metalo na Ljubljano, pozdrave vojaštva in sokolstva iz Mostara. Popoldne je prispelo z vlaki 400 bratov in sester mostarske sokolske župe. Popoldne so prispeli posebni vlaki z izletniki iz Srbije. Z beograjskim posebnim vlakom je prispela tudi reprezentanca Rumunije. Zvečer ob 22. uri je prispel vlak z 700 brati in sestrami iz južne Srbije, ki so bili 4 dni na poti. Skoro istočasno je prispel vlak zagrebške sokolske župe z nad 1200 člani, vmes kmetski Sokoli v narodnih nošah; prispel je tudi vlak, ki je pripeljal nad 600 članov in članic banjaške župe. Danes okrog 3. ure zjutraj je pripeljal poseben vlak iz Novega Sada nad 500 Sokolov iz Vojvodine. Prispeli so že tudi minister Pucelj, poslanec dr. Angielinovič, skup-

ščinski predsednik dr. Ribar itd. Anglija in Francija sta poslali na zlet uradne zastopnike, angleška vlada še posebej komisijo, ki naj poroča o uspehih sokolske vzgoje. Danes zjutraj so prišli posebeni češkoslovaški vlaki z krog 3600 brati in sestrami. Včeraj se je pričela VII. mednarodna telovadna tekma. Tekmovali so Čehoslovaki, Luksenburžani, Jugoslovani, Belgijci in Francozi. Tekmovalo se je s prostimi vajami in na orodju. Uspeh prvega dne je za jugoslovansko sokolstvo razveseljav. Na prvem mestu so Čehoslovaki, na drugem Jugoslovani na tretjem Belgijci, na četrtem Luksenburžani in na petem Francozi. Čehi so dosegli 624, Jugoslovani 616½ točke. Včeraj se je vršila tudi Savezna tekma članic. V višjem oddelku so zmagale v vseh treh vrstah za prvenstvo Ljubljank, v nižjem oddelku pa je dosegel prvo mesto Maribor (319½ točk), drugo Ljubljana I. (317,8) in tretje Novo mesto (301). Tekme se danes nadaljujejo.

Kronski svet v Ljubljani.

Beograd, 11. avgusta. (Izv.) Današnje seje ministrskega sveta, ki se je začela ob 9. uri dopoldne, so se udeležili ministri Pašić, Kumanudi, Stanić, Krstelj, Miletić, Marković, Miladić, Trifković in Vasić. Seja je trajala do 15. ure popoldne. Posamezni ministri so podali referate o stvareh, tičočih se njihovega resorja. — Nato so razpravljali o apanaži princa Jurija. Vojni minister je zahteval novih

dajatev za vojaške potrebe, o čemur se je sklenilo, da pride v razpravo na eni prihodnjih sej. Nato je bil sprejet predlog ministrskega predsednika Pašića, da jutri odpotujejo vsi ministri v Ljubljano, kjer se vrši v ponedeljek kronski svet pod predsedstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra. Kralj je izrazil željo, da bi se pred odhodom v Marianske Lazne posvetoval s članji vlade.

NAŠI POMORSKI AKADEMIKI NA KRFU.

Beograd, 12. avgusta. Te dni so se vrnili v dubrovniško pristanišče učenci navtične šole, ki so priredili z ladjo »Vila Velebita« poučno potovanje v Gibraltar. Na povratku jih je večkrat spremljalo neurje, radi česar so morali pristati na otoku Krfu, kjer so na slovesen način počastili naše heroje, pokopane na otoku Sv. Vida. Ravnatelj pomorske akademije g. Anton Ribolli je imel ob tej priliki krasen govor, v katerem je pozval učence navtične šole, naj na tem mestu prisežejo mrtvim junakom, da bodo ostali zvesti sinovi svoje domovine, za katero bodo pripravljani žrtvovati tudi življenje in jim je stavil za vzgled one, katerih kosti leže na tem otoku. To je največja čast, ki jo lahko pokažejo mrtvim osvoboditeljem. — Po njegovem govoru je sledila prisega, kakor so gojenci položili na grob krasen venec. Trak na tem venecu nosi napis: Osvoboditeljem na svoji prvi poti — učenci pomorske aka-

demije v Dubrovniku. Ob koncu sta govorila še dva pomorca, nakar so to lepo patriotsko slavnost na tujih tleh zaključili s petjem državne himne in pesmi »Oj Sloveni.«

PRIBIČEVIĆ NA BLEDU.

Beograd, 12. avgusta. (Izv.) V četrtek je došel iz Zagreba v Ljubljano prosvetni minister Pribičević, obiskal dr. Kramerja in se na to odpeljal na Bled.

KUMANUDI NA POTOVANJU.

Beograd, 12. avg. (Izv.) Danes zvečer je finančni minister Kumanudi odpotoval v Cirkvenico, kjer se že nahaja njegova obitelj. Odtod se poda v Ljubljano in na Bled, da prisostvuje kronskemu svetu in sokolskim slavnostim.

BORZA.

Curik, 12. avgusta (Izv.) Sklepni kurzi. Berlin 0.65½; Newyork 525½; London 23.45; Pariz 43.12½; Italija 24.12½; Praga 13.57½; Budimpešta 0.39; Zagreb 1.57½; Varšava 0.07½; Dunaj 0.01; avstrijske žigose krone 0.01½.

di. Oboje izvira iz istega spoznanja Slovanom je bolj ko drugim rasam potrebna neprestana vzgoja k svobodi, izpolnjevanju dolžnosti in k disciplini. Slovani morajo imeti vez, ki jih podrojuje skupnemu smotru. Brez te vezi — brez dobre nacionalnosti — ne dospo k človeštvu, k svetovnemu obzorju.

O vsem tem govore sokolski prazniki, o vsem tem razmišljamo te dni, kjerkoli smo že. Tu tiči osnovna ideja Sokolstva in to bi naj imeli pred očmi vsi naši javni delavci. Brez spoznanja samega sebe ni popolnosti. In če narod ne spozna samega sebe, ne more kreniti na prava pota.

Še enkrat uradniško vprašanje.

Maribor, 11. avgusta.

Zadnje dneve se je v Mariboru za pot nekoliko več razpravljalo o uradniškem vprašanju, zelo mnogo tudi v poznih urah po kavarnah — in temu ovzdušju primerno. Čujemo, da je bila objava nekkih člankov v našem listu o tem vprašanju predmet ogorčenja pri nekaterih gospodih, ki pa gotovo niso pomislili, da bi v trenutku, ko zaprmo predale našega lista različnim mnenjem o raznih vprašanjih, ne bili več organ javnega mnenja, ampak kvečemu še trebilo kakega posameznega ali eventualno tudi več omizij. To opomniti smo bili dolžni sebi in naši javnosti s posebnim povdarkom, da objava kaknega članka, zlasti če je izrecno rečeno, da je pisan izven uredništva, že ne pomeni, da je njegova vsebina mnenje redakcije ali pa celo stranke.

Uradniško vprašanje pa je bilo na drugi strani predmet javne diskusije tudi, ker so nekateri iz pridobitnih krogov smatrali za svojo dolžnost, da se na poseben in ta namen aranžiranim shodu za uradniške zahteve zavzamejo. Glede značaja tega shoda je vladala v javnosti in med prizadetimi činitelji samimi splošna neorientiranost, kar izhaja že iz dejstva, da je uradniška organizacija izjavila, da ni s prireditvijo v zvezi, dalje iz dejstva, da niti trgovska, niti obrtniška niti industrijska stanovska organizacija niso v svojih odborih o sodelovanju sklepale. To dobri stvari gotovo ni bilo koristno. Vsa javnost brez izjeme simpatizira z uradničtvom in bi bili aranžerji brez dvoma dobro storili, ko bi se bila manifestacija priredila v sporazumu vseh političnih činiteljev, da se ne bi moglo na drugi z ene ali druge strani sumiti o postranskem namenu shoda. Iz poteka shoda samega je pa tudi razvidno, da je zašel en del govornikov na čisto drugo polje, kar bi ne bilo mogoče, če bi odgovorni politični činitelji določili program shoda in če bi se omejili shod edinele na vereče vprašanje, ki je na dnevnem redu. — Dandanes, ko je izrabljanje vsakega predmeta že skoro običajna stvar, se od strank in organizacij, ki nosijo za javno življenje tudi politično odgovornost, lahko tudi pričakuje, da so si vnaprej na jasnem o značaju vsake akcije, v kateri naj javno sodelujejo. Z zadoščenjem smo videli, da so vsi merodajni činitelji na četrtkovem shodu ta naš pomislek uvaževali in odobrili ter izrecno povdarili, da je bil edini namen shoda le, proti zahtevi uradničtva.

Na shodu se je z nepoučene strani tudi obsodilo poslanec, ki da so s svojo odsotnostjo onemogočili minuli teden kvorum v narodni skupščini in s tem tudi sprejetje pragmatike v poletni sezi. Jasnó je vsakemu poznavalcu poslovnika, da narodna skupščina ni mogla pretekli teden razpravljati o

uradniški pragmatiki. Ker je vlada ravno pretekli teden načrt zakona šele izročila predsedniku skupščine. Predsednik skupščine mora vsako zakonsko predlogo izročiti zakonodajnemu odboru. Za tako obsežen zakon, kakor je uradniška pragmatika, potrebuje se tudi po skrajšanem postopku, za katerega so se zavzeli zlasti demokratiški politiki, najmanj 2 tedna za pretres v zakonodajnem odboru in za sestavitev pismenega poročila za plenum narodne skupščine. Vendar ne bo nihče pričakoval, da se zakon, ki odločuje o važnejših zadevah za dolga desetletja, v par urah sprejeme, ker pač niti uradništvo nikakor ne more želeči, da se najdejo pozneje pomanjkljivosti, katere je nemogoče popraviti, če je enkrat zakon sprejet. Smešno je, demokratiški klub, ki je vzel pragmatiko za svojo in vso težo vprašanja na svoje rame, ker bi sicer bilo že padlo, smešno je, ednokratske poslance, ki so naravnost osovraženi pri drugih strankah, ker se vsak hip borijo za uradništvo, dolžiti krivde, da še ni uradniška pragmatika sprejeta.

Razburjenje zbujajo tudi določba uradniške pragmatike o političnih pravicah uradništva, oziroma o njega »depolitizaciji«. Ta določba pa nikakor nima namena uradnikom kratiti politične pravice, kakor jih v naših krajih razumemo, ampak ima namen, onemogočiti preveliko eksponiranje uradništva, kakor je v Srbiji žalibog v navadi, in je treba le določnejšega besedila v zakonu, če se smatra, da je besedilo netočno. Za tozadevne predloge je pa čas v razpravah zakonodajnega odbora.

Po sokolskih slavnostih se podasta slovenska demokratka poslanca gg. dr. Kukovec in Reisner k merodajnemu zasedanju zakonodajnega odbora v Beograd.

Cehi in Slovaki v Mariboru.

Zaspani Maribor.

Maribor, 12. avgusta.

Sinočnji »Tabor« je javil, da pridejo Cehi ob 1/6. uri zjutraj v Maribor. Sicer smo računali, da v tako zgodnji uri ne pridejo Mariborčani v kaki velikanski množici na kolodvor, vendar pa smo pričakovali vsaj častnega sprejema naših dragih severnih bratov. Ob vicer ne ravno preveč zgodnji uri, ko bi imel priti vlak, pa se je zbralo na kolodvoru le nekaj Sokolov v kroju in malo občinstva. K sreči je imel vlak dveurno zamudo in tako se je do 1/8. ure število našega občinstva vendar malo pomnožilo. Kmalu po 1/8. uri je pridrdral z zelenjem okrašen čški vlak, sestre in bratje so nam že od daleč mahali v pozdrav, zadonele so naše fanfare in pozdravni klici. Kljub skoro neprespani noči so češkimi bratom in sestram žarela lica odkritega veselja ob vstopu na našo zemljo. Dva nji-

hova trubačka zbor sta igrala slovenske pesmi, kar vse je oglušilo veselo pozdravljanje in vzklikanje. Voditelje je pozdravil imenom Mariborske Sokolske župe brat Novak, za Češki klub brat Bureš in za Jugoslovansko-Češko-slovaško ligo brat dr. Reisman.

V duhu pa smo gledali z zelenjem okrašen kolodvor, ki je nabito poln mariborskega občinstva, mariborsko žensko obšipava drage goste s cvetjem, »Glasbena Matica« in »Drava« pojeta naše pesmi, gostom, nam najbolj prijateljske države pozdravlja z iskrenim stiskom desnice zastopnik mesta, vlade in drugih korporacij in društev, železniška ali vojaška godba svira češko himno. Na kolodvoru je vse do podrobnosti pripravljeno za okrepitev gostov, sploh organizirani sprejem funkcionirajo brezhibno in razpoloženje raste od trenutka do trenutka ter dokumentira naše pravo iskreno bratstvo.

Pa to je bilo le v duhu tako, v resnici je Maribor še sanjal, kako bi bilo lepo, če bi bilo tako in je nato šel za svojimi trgovskimi opravili. Zunaj na kolodvoru pa je vendar završalo življenje, kakor v mravljišču. Vlak je imel eno uro počitka in tako so se Sokoli in Sokolice razpršile po peronu, vse je hitelo k prodajalni časopisov in razglednic, v restavracijo, nekateri so se zatekli k bližnjim prodajalnam, kavarnam in v trafike v mestu. Povsod velikanski naval, potreba je bila sicer res uljudna, toda nezadostna. Tudi pri menjalnici je bila velika gneča. V vsakem vagonu je ostal le en brat ali sestra za stražo. Češki trobentaški zbor iz Kraljevega Gradca, pa je na peronu neumorno sviral jugoslovanske komade. Naše občinstvo se je kmalu pomelalo med goste in veselo bratsko kramljanje v gruclah je vrzelo do odhoda vlaka krog kolodvora. Vlak je bil neskončno dolg, ker sta bila združena dva vlaka, ki sta peljala iz Češke Trebove in Prerova, na Dunaju pa so jih združili. Pripeljale so se v teh vlakih Moravske, Slovaške in Vzhodnočeške župe, skupaj 1.450 bratov in sester. — Bratje so bili večinoma v tovornih vagonih, sestre pa v osebni. Vlak so spremljali tudi zdravniki in ena zdravnišnica, vendar ni bila potrebna nikakoli zdravniška pomoč. Vožnjo so imeli jako prijetno, tudi avstrijske obmejne revizije so bile zelo uljudne, pri nas pa gostov sploh niso nadlegovali z nikakoli revizijo. Ura oddiha je kmalu pretekla, trobente so poklicale k odhodu, simpatično petje Slovakov je utihnilo in v nekaj trenutkih je bila tisočera množica že v vagonih, le nekaj bratov, ki se je oddaljilo preveč v mesto, je zamudilo odhod in se odpeljalo popoldne z našo župo. Številni češki fotografi so se sneli zadnje slike in že se je vlak pomikal ter v frenetičnem vzklikanju na zdar na svidenje, izginil proti jugu.

Sokole je spremljal tudi brat urednik »Lidovih Novin« iz Brna. Kako bo poročal o sprejemu v Mariboru in kaj šele o ostalih postajah ob prog? Kako

vse drugače je to pri Čehih, če sprejema drage goste!

Izredno mnogo je bilo med Sokoli tudi sivolasih starčkov — aktivnih telovadcev. — In v Mariboru?

Bratje iz Brna so pripovedovali, da so večeraj videli prihod naših »Orlov«, s katerimi so prišle tudi nune in škof Jeglič. V celom Brnu pa vihrajo na čast slovanskemu orlovskemu taboru samo 3 zastave, okrasitev, kolikor je je, pa se je izvršila le na stroške Orla, kar bo vendar dovolj jasen kažipot Orlom za njihovo bodočnost.

Čehi ostanejo po večini do 26. avg. pri nas, da si ogledajo našo lepo domovino in zlasti morje, le dva vlaka se vračata že 16. avgusta in torej upamo, da bo vsaj slovo od predragih gostov v Mariboru takšno, kot smo si želeli videti sprejem. Maribor se mora zavedati, kakše naloge ima kot obmejno, torej reprezentacijsko mesto za našo državo napram tujini!

Politične vesti.

* Min. predsednik Pašić odpotuje v Marijanske Lazne na Češko. V njegovi odsotnosti bo vodil njegove posle vojni minister general Vašić.

* Predsednik Demokratske stranke, gosp. Ljuba Davidović, odpotuje danes 13. t. m. na agitacijsko potovanje v južno Srbijo. Obišče Kumanovo, Veles, Ohrid, Skoplje, Bitolj. Spremlja ga več poslanec stranke.

* V jesenskem zasedanju narodne skupščine pride kot prva točka na dnevni red zakon o službeni pragmatiki za drž. uslužbenca, dalje zakon o vojni odškodnini, zakon o zborovalni svobodi in tiskovni zakon.

* Naš poslanik na Reki. Dr. Miroslav Janković, direktor političnega oddeljenja ministrstva za zunanje zadeve, je imenovan za našega poslanika na Reki.

* Nova narodna skupščina, ki se bo volila na podlagi novega volilnega zakona (na vsakih 40.000 prebivalcev 1 poslanec) bo imela 313 poslancev in sicer: iz Srbije in južne Srbije 112, iz Bosne in Hercegovine 48, iz Hrvatske, Slavonije in Srema 66, iz Slovenije 25, Dalmacije 16, Črne gore 7, Banata, Bačke in Baranje 34, mesto Beograd voli 2, Zagreb 2 in Ljubljana 1 poslanca.

* Konference Male antante, ki so se vršile ob priliki kraljeve poroke v Beogradu, se bodo glasom vesti iz poučenih krogov nadaljevale 23. ali 24. avg. Vsi zunanji ministri Male antante se sestanejo v nekem slovaškem kopališču — najbrž v Tatranski Zimnici — in bodo razpravljali o postopanju Male antante v vprašanjih, ki pridejo na dnevni red pred Zvezo narodov. Tako tudi o vprašanju narodnih manjšin. Tretja periodična konferenca Male antante bo v Rumuniji, še pred sestankom Zveze narodov.

* Vprašanje medzavezniških dolgov. V ministrstvu za zunanje zadeve v Parizu trde, da bodo zavezniki, zbrani v Londonu, poslali apel na vlado Združenih

držav, naj skliče v Washington konferenco za ureditev vprašanja medzavezniških dolgov.

* Spremembe v češkoslovaški vladi. Vse češkoslovaško časopisje razpravlja o možnosti sprememb v češkoslovaški vladi. Predsedstvo vlade bi imel prevzeti agrarec Švehla. Vendar je časopisje mnenja, da Švehlova vlada ne bi imela pričakovati dolgega življenja. Tudi je dvomljivo, da bi Švehla to mesto prevzel ker bo njegova stranka baš v jeseni imela težke boje za carinsko vprašanje.

* München-Berlin. Po dolgotrajnih pogajanjih v sporu med Bavarsko in Berlinom je bil dosežen sporazum v tem smislu, da Bavarska anulira svojo posebno odredbo, osrednja vlada bo pa v parlamentu dala izjavo, da v bodoče ne bo izdajala nobenih odredb proti suverenosti posameznih dežel brez predhodnega medsebojnega sporazuma.

* Anglija se ponuja zaveznikom v upravo. Iz Londona poročajo, da je tja prispela nota avstrijske vlade, ki ponuja zavezniškim vladam upravo Avstrije, če ne pride takoj finančna pomoč. Baje se bo londonska konferenca ob zaključku bavila z avstrijskim vprašanjem, ker se zavezniki ba- je enake note s strani Nemčije.

* Na biskupskem sestanku u Zagrebu rekao sam da, koliko je do mene, neću pristati, da se u moj biskupiji osnivaju razni orli i orlušice. Oni su zato da se cijepa i razdvaja naš narod... U jugoslavenskom sokolstvu nijesam nikada ništa zapazio, čime bi se vrijedjali vjerski osjećaji našega naroda, ali jesam sve ono čim se jača vjera u jedinstvo jugoslovenskog naroda i snage njegove države.

Katoliški škof v Kotoru g. Ucelini na sokolskem banketu 1. julija 1922. v vasi Gjenovič.

Dnevna kronika.

— Kralj in kraljica sta odložila svoj odpotovanje na Češko, da se tekom prihodnjih dni še udeležita sokolskih slavnosti.

— Iz notarske službe. V Ljutomeru je imenovan za notarja dr. Ivan Stojan, doslej notar v Žužemberku.

— Naš novi poslanik v Washingtonu, dr. Ante Tresić-Pavičić, doslej poslanik v Madridu, je odpotoval te dni na svoje novo mesto.

— Patriotizem naših duhovnov. Od učitelja z dežele smo prejeli: Duhovnovi, ki kažejo svoj patriotizem na način knjiškega kaplana Tovornika, je v Sloveniji več. Zato treba proti tem protidr-

ne v tej drugi zbirki, vidimo takoj, da je pesnik ostal neomajno zvest oni smeri in poti, katero si je bil izbral že v prvi zbirki in priznati moramo, da je ta pot precej samostojna in se ugodno razlikuje od raznih drugih, ki se gibljejo vse preveč v župančičevih stopinjah, čeprav se tudi on ni mogel do celotne otresti upliva tega našega pesniškega suverena. Že ob prvi zbirki se je Gradniku očitalo, da v korist rim in metra preveč lomí stavke. Ta očitanka pa so bila večinoma neumestna, čeprav tu in tam morda vendar deloma upravičena; in ta očitanka se bodo pojavila lahko tudi ob tej drugi zbirki, kajti ostal je zvest samemu sebi tudi v tem. Toda, kdor ni tak pedant, da bi lovil izpuščene pike na »i«, tega niti opazil ne bo, osobito ako se bo ugloobil v iskrenost dožitja in klenost izrazov njegovi pesmi.

Kakor v prvi, tako je tudi v tej drugi zbirki postavil Gradnik na prvo mesto erotične motive. Njegova erotika pa se precej razlikuje od ostale naše slovenske; v njej je nekaj omamnega, južnega a obenem trdega, mešanica erotičnih čustev dveh ras — slovenske in italijanske. Najbolj prihaja do izraza ta mešanica »V omami«, kjer se dekle vdaja do poslednjega požarka in pravi:

Ne misli na poznejše moje bede,
in nič, prav nič naj te ne moti zdaj!
Potem? Potem le bodi brez sreč,
potem me rožo z nogo poteptaj,
potem me čašo prazno trešči v tla,
da bo še v slast črepinji ti žvenketanje.
Ker vem, da kot razbite tvoje sanje,
kot bolečina, kes in kot zločin,
bom vedno še hodila ti v spomin.

Včasih pa zabrne njegove strune tudi v akordih narodne pesmi, posebno ako opeva bol zapuščenih deklet in žen med vojno in pisma fantov, mož in sinov na bojišču. V teh akordih je spenjenih v tej zbirki več pesmi, ki so tako preproste, a vendar globoke in iskrene, kakor jih je pel med Rusi Koljčov. V drugih pesmi daje izraza razočaranju, ki mu ga je prineslo življenje. Tako pravi v sonetu »O zlata zemlja...«

Vse kar življenje daje — vse je prazno in vse sovraštvo je, kot ost je trna in vere ni nobene še med brati. V narode svoje sprejme nas prijazno in večnoverna je le zemlja črna in nam je kakor hišica in mati.

Zato pa ljubi poleg zemlje, vesoljno matere, ki ga je rodila in ga bo zopet sprejela vase, iskreno tudi svojo lastno človeško mater, o kateri pravi »V bolnišnici« sestra N.

Radivoj Rehar:

Alojz Gradnik: Pot bolesti.

Našemu lepemu Primorju do najnovejših časov modrice niso bile preveč naklonjene; dočim so prihajali na slovenski Parnas Kranjci, osobito Gorenjci in Dolenjci ter Štajerci, se je posrečilo dospeti do njegovih elizijskih poljan le dvema Gorjčanoma — Gregorčiču in Krilanu. V novejšem času pa izgleda, kakor da hočejo te muhaste device popraviti krivico, katero so storile Primorcem, kajti vse slovenske pokrajine skupaj nam v sedanjih generacijah niso dale toliko pesnikov in pisateljev, kakor ravno naša tužna, zaslužnjena zemlja ob Adriji. Cela dolga vrsta jih je: Kostanjevec, Pregelj, Lah, Lovrenčič, Bevk, Samec, Faigel, Budal, Remec, Gruden, Kosovelj, Česnik, Škorlj itd. a med njimi zavzema dr. Alojz Gradnik, katerega druga zbirka poezij »Pot bolesti«, leži ravnokar pred nami, eno najodličnejših mest.

Gradnik je stopil na slovenski Parnas v onih predvojnih letih, ko so se nenadoma pričeli pojavljati na njem prvi Primorci; nastopil je s svojimi pesnitvami v pokojnem »Slovanu« ter v »Ljubljanskem Zvonu« kot mehak

tenkočuten lirik, a obenem hard obmejni Brd in tužne Istre. Rojen v Medani v Brdih, v onem najskrajnejšem kotu slovenske zemlje, ki je od treh strani obdana in ogrožena od valov italijanske narodne poplave, je že v prvih letih čutil težo narodne borbe za obrambo, čutil pa tudi težo neprijateljskega pritiska; zato ni čudno, če je njegova lira zabrnela v krepkih narodnih akordih. Kakor glasnik naroda, tako pa je postal Gradnik tudi glasnik socialno izkoriščenih, glasnik briških kolonov, o katerih nam je napisal več globokih pesmi. Da kot tak ni bil v misli ne pri Italijanih, ne pri Avstrijcih, je samo ob sebi umevno in kakor dolga vrsta drugih, je moral ob svetovni vojni tudi on na težko križevno pot v avstrijske ječe, kjer je na prvi postaji, na goriškem gradu, bil zaprt prav v onih prostorih, kjer je čakal na nasilno smrt pred ravno 200 leti (1714.) njegov praded, Ivan Gradnik, voditelj tolmunskega punta proti avstrijskim grofom.

Po osvoboditvi iz ječe je potem Gradnik proti koncu svetovne vojne izdal prvo skupno zbirko pesmi »Padajoče zvezde«, katero je prijazno pozdravila vsa naša kritika. Sedaj leži pred nami njegova druga zbirka »Pot bolesti«. Izšla jo je založba »Jug« v Ljubljani. Ako prečitamo pesmi, zbra-

**Darujte za 'Sklad otroške
bolnice' v Mariboru.**

Koroške vesti.

Naš konzulat v Celovcu je končno dobil nove prostore, 10. avgusta se je vreselil (Bahnhofstrasse 26a -I). Uradne are za stranke so vsak delavnik od 10. do 12. ure. Novi prostori so bili skrajno potrebni, a nič manj niso potrebni tudi novi ljudje, da bo konec vseh pritožb. Poročila drugih listov o našem konz. v Celovcu so resnična in poziv, da se imenuje drug konzul, upravičen.

Koroški fašisti — člani »Heimatschutz«, kažejo zadnji čas svojo gorečnost tudi že v cerkvi. 17. maja t. l. so najeli za St. Rupert nemške pevce iz Velikoveca, da so peli pri šmarnicah. Dve slovenski šivilji, Ana Poš in Katarina Fige, sta se malo pred koncem šmarnic odstranili tiho iz cerkve. Pred cerkvenimi vrati pa je stalo nekaj nemških žensk iz Velikoveca, ki so se glasno prepirale med seboj. To je izrabil neki nemškutar in ovadil obe Slovenki, da sta motili božjo službo. Že drugi dan sta imeli orožnike v hiši in zaslišavanj in groženj ni bilo konca.

Popolnoma drugače ravna oblast, ce je tožnik Slovenec. Zavarovalnega potnika Jurija Gözellta je sredi aprila v Dješkah napadla tolpa nemčurjev pod vodstvom Šimona in Lovra Lesjaka. Suvaleci so ga sem in tja in ga obkladal z vesmi mogoč. psovskami. Lov. Lesjak je Gözellta nazadnje preiskal in prebrskal vse papirje v njegovi potni torbici. Zbežal je končno na orožniško postajo, a ni mogel najti nobenega orožnika. Pred orožniško postajo se je suvanje nadaljevalo. Gözellt je moral zapustiti Dješke, ne da bi opravil svoje posle. Doma, v Velikovecu, je napravil ovadbo, a državno pravdnitvo ga je z dopisom št. 2092-22-2 obvestilo, da nima nobenega povičja, da bi napadalce zasledovalo.

Kako ravna Nemci s slovenskimi celavci, pojasnjuje sledeči dogodek v Bistrici v Rožu. Dne 1. julija so radi pomanjkanja dela odpustili približno 30 delavcev; par tednov nato so sprejeli vse v delo nazaj, le 5 Slovencev ne, zato pa še okoli 30 nemčurjev na novo. Slovenci so prosili večkrat za delo, a vedno so jih odpravili, da naj še čakajo. Delavcu Čopu pa je ravnatelj Johannsen kar povedal, da zanj sploh nima dela. Ravnatelj podpirajo z vso vmeno tudi tkzv. »Betriebsrat«, dasi bi morali ti ščititi predvsem koristi delavstva.

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru.

(Od 8. do 17. septembra.)

Dekoratívna in reklamna dela. Radi preme prostorov naj si vsak razstavljalec že danes priskrbi dekoraterja, ker v zadnjem času vsled preobilnega zaposlenja dela ne bodo pravočasno končana. Pripominjamo, da je za izvrševanje dekorativnih del za razstavo pooblaščen tveška Blaž Jagodič, Aleksandrova cesta 45. Priporočamo v lastnem interesu strank, da se prostoro na razstavi opremijo umetniško, ker s tem svojo firmo najbolje reprezentirajo.

Reklamne plošče na ograji so prav krasno izdelane in bodo najboljša reklama. Opozarjamo pa vse one, ki so naročili plošče na ograji, da nemudoma pošljejo besedilo. — Če tega še niso storili — da se morejo napisati pravočasno dogotoviti.

Prijavni rok je dne 10. t. m. potekel. Pozneje dole prijave se pod nobenim pogojem ne morejo upoštevati. Le v res izjemnih slučajih se bodo prijave še upoštevale, če bo to dopuščal čas in prostor.

Obisk iz južnih krajev bo zelo številan. Te dni je dospela prijava nad 100 srbskih kmetov, ki si korporativno ogledajo razstavo. Veliko zanimanje vlada tudi v inozemstvu, posebno v Avstriji in Češkoslovaški, od koder se obeta številan obisk.

Dodelitev prostorov. Te dni se dopušljejo vsem razstavljalcem obvestila o dodeljenem prostoru. Proti dodelitvi je dopusten ugovor tekom treh dni po sprejemu obvestila. Pozneje je vsaka izprememba prostora izključena, kar naj blagovolijo razstavljalci upoštevati.

Podelitev častnih kolajn in diplom se bo vršila ob priliki otvoritve. Razstavne predmete bo ocenila tik pred otvoritvijo razstave posebna komisija. Opozarjamo pa ponovno vse razstavljalce, da pridejo v poštev samo oni predmeti, ki dosepejo pravočasno na razstavni prostor, t. j. najkasneje do 8. septembra t. l.

Velik obrtni zbor ob priliki razstave se bo vršil dne 9. in 10. septembra. Prosimo vsa obrtna društva, da se temeljito in stvarno pripravijo za ta zbor in naj na to že danes opozoré vse svoje člane. Čim več nas bo, tem več bomo dosegli. Častna dolžnost vsakega obrtnika pa je, da se zbora udeleži in tako pripomore k skupnemu uspehu.

Vsa pojasnila glede razstave se dobe v pisarni obrtne razstave v Mariboru, Aleksandrova cesta 22. Zunanji interesi se lahko informirajo tudi telefonično na tel. interurb. št. 207.

Vprašanje gostilniškega davka v Mariboru.

Dobili smo veliko število odgovorov na naše vprašanje, mnogo žal brez podpisa, ki so po naših načelih o anonimnih dopisih seveda morali romati v koš. Nekateri odgovore, ker so karakteristični za razpoloženje med občinstvom, v naslednjem objavljamo:

I.

Kakor sem se včeraj (8. avg.) pričel, so plačali tukajšnji mesarji na semnju dobro rejene vole živo težo po K 22.— za kg. Ker stane govedina na tukajšnjem trgu od K 68.— do K 100.— (zadnja cena je namreč za meso brez kosti), se mi zdi mesarska obrt tako dobičkonosna, da bi se izplačalo mestni občini napraviti lastne mesnice, razpečavati meso po kakih K 50.— do 56.— in bode občina imela lepši dobiček, kot pa od vsega ponočnjakega davka. — Upoštevati se tudi mora, da bi se konzum mesa, v služaju da se cene nekoliko znižajo, zelo povečal. Izgovor, da je pomanjkanje živine, ne drži, ker je šlo z včerajšnjega semnja najmanj dve tretjini neprodane živine nazaj. Izvolite torej predlagati mestni občini tako napravo in sem prepričan, da se bo dobro obnesla.

II.

Na vaša vprašanja o gostilniškem davku odgovarjam:

1. Splošnega gostilniškega davka ne odobravam.

2. Predlagal pa bi, a) da se zaračuna 10% od alkoholnih pijač, ki se točijo v gostilnah po 23. uri (t. j. gostilničarjev račun in 10% od njega; gostilničar torej ni nič oškodovan), b) da se zaračuna k vsakemu plačilu v barih (ne glede na čas) 10 ali tudi več%; (Zagreb ima, če se ne motim, 30%ni dodatek v barih).

III.

Na vprašanje v »Taboru« št. 147 z dne 4. avgusta 1922, glede nameravane upejave novega gostilniškega (ali požrešnega) davka v Mariboru odgovarjam kakor sledi in sicer:

1. Nisem za to, da se vpelje novi davek, ker zadene isti pred vsem in v prvi vrsti le najnižje sloje in je primeren kar v največji meri škodovati že itak pičlemu tujskemu prometu.

2. V svrhu kritja deficita mestne občine predlagam, da naj mestna občina obdavči vse goste z 20 Din., kateri se nahajajo 5 minut po napovedani policijski uri še v gostilniških ali kavarniških lokalih. (S tem bi bilo obenem tudi gostilničarju in kavarnarju pomagano). Ker pa najbrž ni nobeno mesto v naši državi tako zanemarjeno, kakor ravno Maribor, ker se v mestnem odboru skoro o ničemer drugem ne razpravlja, kakor ravno o davkih, predlagam, da gg. idealisti novih davkov obdavčijo vsakega prebivalca mesta, ki iz oken svojega stanovanja prah, bolbe, stenice, bacile, ostanke in druge bolezni prenašajoče snovi na mimoidoče meče, z Din. 100. Če pa hoče brihtna socialistična večina v mestnem svetu res do denarja priti, potem pa naj »obdavči« vse avtomobiliste — dirkače, ki po mestnih ulicah ogrožajo vasante in otroke, magari z Din. 500.

IV.

Na vprašanja glede gostilniškega davka »Taboru« z dne 1. avg. 1922.:

ad 1. Gostilniškega davka sploh ni treba. S takim davkom se omeji le konsum in vsled tega bi imela občina veliko izgube na konsumnem davku.

Z uvedbo gostilniškega davka se hoče odpraviti tudi napitnina. Smašno! Napitnino dati je bedasto, sprejeti jo je pa sramotno; natakariji vendar, mislim, niso berači, katerim se dajo milodari. V tem oziru naj se vpelje ameriška metoda: kdor da ali sprejme napitnino, se kaznuje prvič s 1000 dol., drugičkrat s 5000 dol. in naprej z 10.000 dol. in s primernim zaporom. Ako se zgodijo taki prestopki večkrat v enem in istem lokalni, se odvzame gostilničarju, oziroma kavarnarju koncesija. Sedajne cene v kavarnah in gostilnah so tako pretirano visoke, da vsak koncesionar plača svoje uslužbence lahko iz svojega žepa, ne da bi bilo treba radi tega povišati cene.

ad 2. a) Za vsako avtomobilsko vožnjo po mestu davek: po dnevu: tovarni avto 250 Din., luks avto 1000 Din.; po avto 250 Din., luks avto 1000 Din.; po 2000 Din. Glede na škodo, katero napravijo avtovožnje na cestah in glede na neprijetnosti (prah, ropot itd.) za prebivalce, je zgoraj predlagani davek skoraj bagatela, ker avto si vzdržuje le bogataš.

b) Vsak obiskovalec »bara« plača davek: od 8. ure večer do polnoči 500 Din., po polnoči 1000 Din. Obiskovalci »bara« so le milijonarji, verižniki, itd.

c) V vseh gostilnah in kavarnah, kjer igrajo godbe, plača koncesionar za vsak proizvajan neslovanski komad davek 10 Din.

d) Za vsako buteljko iz inozemstva importiranega šampanjca, ko pride v gostilnah ali kavarnah do točenja, plača konzument (pod odgovornostjo koncesionarja) davek 1000 Din.

Posebna utemeljitev ad 2 predlaganih davkov, ki bi prinesli mestni občini milijonske dohodke, se mi zdi popolnoma nepotrebna.

Nekateri drugih predlogov, kakor da naj mestna občina obdavči odvjetnike, banke itd., dalje naj uvede monopol na opojne pijače itd., ni z ozirom na pravni položaj smatrati resnim.

En odgovor, ki je pa obširnejši in ki razpravlja tudi splošno o občinski ekonomski politiki, objavimo v prihodnji številki.

JDS.

Preložitev

SEJE NAČELSTVA IN ZBORA ZAUPNIKOV JDS MARIBORSKE OB- LASTI.

Z ozirom na razpored sokolskih prireditvev je prisljano načelstvo mariborske oblastne organizacije demokratične stranke preložiti sejo načelstva 12. tega meseca in zbor zaupnikov 13. tega m., sklican v Celje. Odgoditev velja do 2. oziroma 3. septembra v smislu okrožnice, ki jo dobijo vse organizacije še posebej. Organizacije se naprošajo, da zaupnike o ti spremembi nemudoma obvestijo. — Oblastno načelstvo.

Mariborske vesti.

Maribor 12. avgusta 1922.

M Znanje pravilne slovenščine bi pač po mnenju vseh narodnih krogov v Mariboru moralo biti predpogoj za obdržanje in za sprejem v magistratni službi. Toda gospodje »večinski« so se postavili na drugo stališče in celo g. župan sam dirimira — kakor se čuje — pri glasovanju za ljudi, ki slovenščine niso zmožni. Tako pride do tega, da krožijo sedaj med starši šoloobveznih otrok »podpisne« namesto »popisnih« pol, v katerih imamo navesti »ve-roizovete«, »leto cepljeno« namesto »le-to cepljenosti«, »vdrstveno« nam. »varstvene« oblasti itd. Je to morda malenkost v primeri z drugimi velikimi socialnimi in kulturnimi vprašanji, ima pa s stališča nacionalne vzgoje tudi svoj pomen.

M Naroden škandal. Na Koroški cesti blizu Glavnega trga hočejo sedaj vreči na cesto edinega tamkajšnjega slovenskega trgovca špecerista, koroškega begunca g. Novaka, ker zahteva

njegove dosedanje lokale lastnik dotične hiše, trgovec Prešeren, katerega je vrgel iz dozdajnjega lokala na Glavnem trgu, v katerem je bil celih 28 let, trgovec Franc Weiler ter otvoril tudi v tem lokalni trgovino, čeprav ima že eno na Slomškovem trgu. Dejstvo samo kot tako bi se ne bilo vredno, da se ž njim pečemo v listu, čeprav je dovolj žalostno že tudi samo to, da se preganja koroškega trpina g. Novaka; zadeva pa je drugačna. Omenjeni Weiler je nemškoavstrijski državljani ter si je leta 1919 na nepojasnjen način pridobil obrtno pravico, čeprav bi mu ne pripadala. Pozneje je Weiler optiral za našo državo, optija pa mu je bila odbita in moral bi se izseliti v mirovni pogodbi določenem roku ter je res tudi že kupil neko trgovsko hišo v Libenau pri Graecu. Razen tega, da je tuj državljani pa je bil še pred vojno kaznovan radi zločina po § 197 in 200 k. z. ter po § 464 k. z. na 4 mesece težke ječe, katere je tudi odsedel. Sedaj pa, mesto da bi se izselil, prevzema še drugo trgovino ter meče posredno na cesto našega človeka. Kolikor smo informirani, mu je bila sedaj vendarle odvzeta obrtna pravica, toda ker ima pravico do pritožbe na višjo instanco, ni izključeno, da se mu posreči s svojo zvitostjo doseči ugodno rešitev, posebno, ako oblast ne bo poučena o pravem stanju. Proti temu pa je treba najodločnejše nastopiti.

M Gradbena akcija. V četrtek popoldne se je vršil na okrajnem glavarstvu sestanek mariborsk. stavbenikov, arhitektov in inženjerjev, da se posvetujejo o gradbeni akciji. Sklenilo se je, naj se konstituira najprej društvo, ki naj se pozneje izpremeni v zadrugo ali pa delniško društvo. V kratkem se bo vršil sestanek zastopnikov denarnih zavodov, da izrazijo svoje mnenje glede sodelovanja in financiranja gradbene akcije, ki naj čim prej prične s pre-zidavo in dozidavo hiš za stanovanja. V odbor so bili izvoljeni inž. Dolenc, Kisman, Hengerer in Acceto. Dne 17. t. m. se otvori pisarna v občinskih prostorih, kamor naj se blagovolijo obrniti vsi interesi.

M Za Jugoslav. Matice so nabrali na svatbi g. Tončka Lukša 2000 K. Posnemajte!

M Sprejem golencev v vojaško hidroavijatično šolo. Ministrstvo vojne in mornarice je poslalo mestnemu magistratu »Konkurz« glede sprejema golencev v hidroavijatično šolo vojne mornarice v Gjenoviu. Natančnejši pogoji glede sprejema v to šolo so razvidne iz »Konkurza«, ki je nabit na občinski deski.

M Dobava mesa za vojaštvo. Glasom dopisa Komande dravske divizijske oblasti se bode zaključila dne 19. t. m. ob 10. uri v intendaturi Dravske divizijske oblasti in pri komandi celjskega vojnega okruha pogodba glede dobave mesa za garnizijo Celje za čas od 1. do 30. septembra 1922. Natančnejši pogoji so razvidni iz »Oglašja«, ki je nabit na občinski deski.

M Trafikanti, pozor. Dne 13. avgusta se vrši ob 14. uri v restavraciji »Maribor« na Grajskem trgu javni shod za vse trafikante mesta Maribora in okolice. Vabi se vse trafikante, da se v svojem interesu udeležijo napove danega shoda. Prosi se tudi za zastopstvo kr. finančnega ravnateljstva. Istotko bi bilo priporočljivo, da se shoda udeležita tudi gg. glavne tobake ne zaloge.

M Za ubogega invalida nam je izročila Mestna hranilnica 100 Din. Srčno hvala.

M Usmiljenim srcem! Vojni invalid, katerega je vojna popolnoma uničila, prosi usmiljena srca za podporo. Zena mu je med vojno umrla in zapustila pet nepreskrbljenih otrok. Da preživi sebe in otroke, je razpečal že skoraj vse premičnine, sedaj pa ga je vrh vsega zla še doletela bolezen, tako da se z družino vred nahaja v največji bedi. Podpora nujna! Darove sprejema naše urednitvo. Imena darovalcev bomo objavili!

M Zopet se je odprla v povečanih prostorih na Glavnem trgu št. 16 vsen že dobro znana manufaktura in mod. na trgovina Franc Mastek, katere cenjenemu občinstvu prav toplo priporočamo. Glej oglaš!

M Dr. Ivan Jurečko. Slomškov trg 3 ne ordinira od 11.—21. avgusta 1922.

m Razgrajali so sicer malo utihnili, vendar se še ne morejo popolnoma umiriti. V četrtek je prišla policija nekoga civilista in tri vojaške osebe, ki so smatrali za potrebno, vzmernirati spavajočo prebivalstvo. Civilist je dobil na komisarijatu primerno plačilo, vojak pa so bili oddani komandi mesta.

m Med kopanjem okrađen. V četrtek se je kopal v Dravi narednik 45. pp. I. L. Obledo je pustil na obrežju. Med tem, ko se je hladil v mrzlih valovih, mu je nekdo izmaknil žepno uro, vredno 500 K in 80 K denarja.

m Mirna noč. Izgleda, da imajo mariborski veseljaki vendarle precej respekt pred policijo. Sinočnja noč je namreč bila popolnoma mirna. Ali je to vpliv policijskega svarila ali pa le posledica petka in kislih kumaric, to bomo še videli.

m Brat in njegov tovariš okradla stro. G. Iva Schwaiger, stanujoča v Studenci, je prijavila, da je njen brat Avgust v družbi z brezposelnim trgovskim pomočnikom Adolfom K. iz Ptuj, stanujočim v Tattenbachovi ulici, vlomil v njeno stanovanje. Nepoštena "zaveznika" sta odnesla perila in obleke v vrednosti 50.000 K. Avgust Schwaiger je pobegnil čez mejo, Adolfa K. pa je policija včeraj aretirala in oddala sodišču. Pri njem so našli samo še eno suknjo; ostale ukradene predmete sta že prodala.

m Razkritje tatovske tolpe. Tukajšnji policiji se je posrečilo razkriti zanimivo družino. V gozdu pri treh ribnikih je našla par sumljivih "puščavnikov", ki se seveda niso zatekli v gozdno samotno radi božjega strahu, temveč zato, da bi lažje — kradli. Sedanje ugodno vreme jim je bilo prav dobrodošlo zaveznik in jim ni nič grenilo njihovega letovišča. Če bi se ne njeli v policijske mreže, bi nemara še dolgo spali pod milim nebom. Ime te družine je kakor natašč za gozd: Kačnik.

Karl Kačnik je star šele 15 let, njegov brat Jožef pa 16 let. Mati stanuje nekje v mestu, a je bila v ozki zvezi s svojima sinovima, z njunim instruktorjem Rožetom in z ostalimi člani te dične kolonije, ki so se zbirali okoli mladih Kačnikov. Kačnikovi in Rože so bili že lansko leto v zaporu, seveda radi predolgih prstov. Tokrat so kradli kar na veliko; kakor dihurji so hodili ponoči na rop in nosili domov perilo, odeje, rjuhe, sadje itd. Vse to je mati prodajala. Včeraj jih je policija presenetila ravno v trenutku, ko je mati prinesla kosilo v gozd. Tako je zasledila tolpo, ki ima na vesti mnogo tatvin v mestu in okolici.

m Kavarna v mestnem parku. Danes nedelja dne 13. avgusta 1922, pri lepem vremenu predpoldanski koncert od 10.—12. ure.

m Hotel Halbwild sobota 12. in danes 13. avgusta, večerni koncert. Svira godba »Edelweiss«. V nedeljo tudi jutranji koncert. Vstop prost.

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

m Kavarna v mestnem parku. Pri lepem vremenu dnevno koncert od 17. do 19. in od 21. do 23. ure. Orkester pomnožen.

Kultura in umetnost

x Klub napr. slov. akademikov v Celju je izdal kot tretji zvezek svoje »Prosvetne knjižnice« predavanje g. dr. Dereanija: Zdravstvena vzgoja mladine. Snov je obravnavana z znanstvenega in praktičnega stališča. Knjižnica zasluži, da se jo uvrsti v knjižnice vseh šol in da si jo vsakdo kupi. Obsega preko 100 strani in stane 8 dinarjev, s poštnino 20 par več. Knjižnice se naročajo pri »Klubu napr. slov. akademikov v Celju.« Narodni dom.

Ljudska knjižnica

Narodni dom, I. nadstr. Posluje ob nedeljah od 1/2 10.—1/2 11. ure in ob četrkih od 1/2 19.—1/2 20. ure. Mladinski oddelk ob sobotah od 18. do 19. ure.

Prometne novosti.

(Piše T. M.)

Vlaki s hitrostjo 270 km na uro.

Na železniški progi Zürich—Romanshorn se vršijo poskusne vožnje z na novo izdelanimi železniškimi vozovi, ki so sestavljeni iz lokomotive in osebnega voza. Tak voz opremljen z motorjem (250 konjskih sil), vozi 270 km na uro in ima prostor za 70 potnikov. Na primeroma malem vzponu se lahko pomnoži z enim ali z dvema vozovoma (brez motorja). Stroški za kurivo so za polovico manjši kod pri navadnem železniškem stroju. 234 km dolgo progo St. Ilj—Postojna bi omenjeni motorni vlak, vstevši postanke, prevozil v eni uri, dočim rabi brzovlak za isto daljavo 5 ur, 595 km dolgo progo Maribor—Zagreb—Beograd bi prevozil v 2 1/4 urah, dočim rabi brzovlak za enako daljavo 10 in pol ur.

Kotlinske zapornice na Češkem.

Na Češkem pravkar proučujejo načrt o zgradbi 80 m visoke kotlinske zapore na reki Vitavi, 30 km zapadno od Prage. Po zgradbi te zapore bi nastalo na srednjem toku Vitave jezero s 16 km površine. Iz te vodne sile bi se dalo dobaviti 100.000 konjskih sil. Z uresničenjem tega velikopoteznega načrta bi se najugodnejše rešilo gospodarsko vprašanje teh sicer zastalih krajev. Plovba po Vitavi bi se lahko raztegnila do Prage. Po izvršitvi že v delu se nahajajočega žleba pri Stožekovu se bo lahko prevažalo tovarno blago neposredno do Hamburga. Če se zgradi omenjena zapornica, bo ne samo Velika Praga, temveč tudi vsa okolica preskrbljena z električno silo. Strokovnjaki ne proučujejo samo, kako bi se ustrojila ta impozantna zgradba; važno je tudi, kakšne snovi naj se uporabljajo za dgradnjo, kajti zajezev tako ogromne količine vode zahteva tudi natančnega pretresanja varnostnega vprašanja za slučaj, da bi se je poškodovala, zato je treba resno premisliti vse momente, ki pridejo v poštev, tako glede popolne varnosti Velike Prage in okoliških krajev.

Na Češkem obstoja že več zapornic na rekah, a ta bo največja med vsemi. Med že obstoječimi dominira zapornica pri Dvur Kralove ob gornji Labi. Vrh njenega nasipa je dolg 220 m, visok 41.4 in napravljen iz peščenca. Vrh, čez katerega pelje cesta, je širok 7.4 m. basen vsebuje pri najvišjem stanju 9 milijonov kubičnih metrov vode. Zaježena voda sega od nasipa v širino do 7.5 km, poplavljeni površina meri 90 hektarjev.

Ta naprava ima namen omejiti katastrofalno povodenj, ki se nad nasipom izliva v strugo, jo napeljati pod žlebov v zmerni tok in izkoristiti moč zadržane vode. Na rečnem obrežju sta dva rova, da se voda izpušča; v vsakem rovu pa 3 cevi v premeru 105 cm. Rov pelje tudi v jez sredi bazena, v bližini obrežja sta dva predora, na vrhu nasipa pa 150 m dolg prekop za odtok preobilne vode.

Enako visoka je tudi zapora na zgornji Labi. Nasip je 41.5 m visok, vrh pa 20 m dolg, 5 m širok, fundament je 36 m širok in drži 3.4 milijonov kubičnih metrov.

V Dobrovi pri Parizovu je nasip 29 m visok, 142 m dolg, na vrhu 22 m širok; fundament je 45 m širok. Vsa kotlina vsebuje 1.7 milijonov kubičnih metrov vode. Zaporu so gradili od leta 1909—1913 in je stala 2 milijona kron. Pri gradnji se je uporabljali prvovrsten kamen. Dobra naprava jamči, da voda ne more razjedati zidovja.

Na Češkem se nahajajo tudi male zapornice, zgrajene z nasipano in stisneno zemljo, tako na pr. Chrudiški pri Klinskem. Nasip je visok 13 m, širok 200 m in drži 2.3 milijonov kubičnih metrov vode. Tudi kotlina na Chribskem potoku pri Horni Chribsky drži 1 milijonov kubičnih metrov vode.

V načrtu se nahajajoča zapora pri Pragi bo seveda prekosila vse že obstoječe vodne zapornice na Češkem.

AVIJATIKA ZMAGUJE.

Praga, 9. avgusta. (Izvirno.) Češkoslovski letalski urad poroča, da bo s 14. t. m. uveden redni zračni poštni promet med Češkoslovaško in Avstrijo.

Sokolstvo.

Dijaštvu in vojski!

Naš II. predzletni dan, ki nas je pomaknil tikoma do vstopa v veličanstvo stolnih dni, je uspel po našem pričakovanju tako, da mislimo naj s ponosom in radostjo in da smo ga uvrstili med najlepše svoje spomine: zapisan ostane v zlati knjigi zgodovine Sokolstva kot prva prireditev tega naslova, takega pomena in velikega obsega!

Vam, dijaki in dijakinje, vam, sokoli vsi naši bratje vojniki, ki vam je bil ta dan namenjen, veljaj naša zahvala in naše priznanje za vašo pripravljenost, iz katere se je rodilo v vsakem pogledu dovršeno delo, delo sokolske požrtvovalnosti, vztrajnosti in discipline! Izvršili ste prostovoljno prevzeto dolžnost točno in vestno, kakor ob tako iskrem pojmovanju bistva in jedra veličine sokolske misli drugače tudi ne more biti!

Sami ste bili priča, s kakšnim navdušenjem in s koliko ljubeznijo so vas pozdravljale tisočbrojne množice ob vašem pohodu po Ljubljani in ob vaših nastopih na zletnem telovadišču. Kralj in kraljica sta dospela, da vidita v gibih vaših zdravih teles izražene lepote vaše pravosti, da vidita plodove sokolske vzgoje, ki je ob tej priliki dokazala, da je izvir plemenitega nacionalizma, žarišča državnega jedinstva in vrelca nepotrjenega demokratizma! In ko stopite iz sedanjih dolžnosti in obveznosti v samostojno življenje in zavzimate kjerkoli širom domovine po službi in poklicu vsak svoj položaj, boste poleg prej označenih prvin našega vzgojnega delovanja uveljavljali tudi načela socialne pravičnosti, da bo iz vaših del in iz vaših besed, ki naj bodo znak in odmev vašega znanja in mišljenja, vselej in povsod odsevala lepota, vedrost in stalnost sokolske misli!

Sestre in bratje, ki ste s svojim delom izpolnili II. naš predzletni dan, ste ponos in ščit domovine! Toda — čujte sokolsko zapoved: Hvala naj te ne mami, graja naj te ne napravlja malodušnega! — Sokolstvo hoče zaradi sebe samega neprestanega dela, ki samo sebe dopolnjuje in vznaša iznad plitvin vsakdanosti k solncu svobode, k luči resnice! Le tisti, kdor svobodo črti in zameta resnico, bi želel zatreti vašo deloljubnost in v vaše duše zasadiiti želo strupene sebičnosti! Sokolstvo pa ni jarek materialnih dobrin za posameznika, nego ono je neizčrpni slap duševnega in telesnega zdravlja, ki ne pozna ovire in zapreke, ampak nosi moč in življenje z vedno stopnjujoče se sile od reda v red, iz veka v vek!

In tej veličastni, neumrjoči sokolski ideji, ki je rediteljica bodočega našega naroda, ki je jamstvo naše nacionalne in državne svobode, ki je porok ujedinjenju vsega našega naroda v eni edinstveni in nerazdeljivi domovini, ste se, bratje in sestre dijaki in dijakinje in Sokoli vojniki, zaobljubili služiti z vsemi svojimi telesnimi in duševnimi silami do zadnjega diha! To zakletvo je slovesno izreklo vaše delo! Z radostjo je jemlje na znanje vsa domovina, bi bo deležna njenih plodov v bodočih dneh, v dneh svoje nove slave in nepremagljive moči!

Starešinstvo Jugoslov. Sokol. Saveza.

—O—

KRATKA NAVODILA NAŠIM ČLANOM ZA LJUBLJANSKI ZLET.

Vdeležence na zlet v Ljubljano pozivljamo, da se poslužujejo sokolskih vlakov kateri odhajajo v zletnih dneh vsaki dan iz Maribora. Čas odhoda se izve na kolodvoru.

o Zletne legitimacije za narodne noše, ki se želijo udeležiti Vsesokolskega zleta v Ljubljani so na razpolago pri ge. Iv. Lipoldovi, Ciril Met. ulica 18. Opozarjamo, da morajo biti narodne noše popolnoma pravilne.

o Kdor ima prtljage s seboj, naj pritrdi na iste listek z naznanilom župe, društvo, ime, stalno bivališče ter naj natančno označi poslopje, kjer v Ljubljani stanuje.

o Radi prehrane na I. jugosl. vsesokolskem zletu v Ljubljani se naj vsi dotični udeleženci, kateri želijo skupno prehrano, oglasijo v društveni pisarni, kjer bodo prehranjevalne stroške, ki

znašajo dnevno 20 D in poleg tega 1 D za tozadevno izkaznico. Uradne ur vsaki dan od 13. do 19. ure zvečer Odbor.

o Vozne izkaznice za polovično vožnjo na zlet v Ljubljano so došle. Vsaki kdor se je prijavil jih lahko sprejme med uradnimi urami v društveni pisarni.

o Vozne listke na mariborskem kolodvoru se naj preskrbi vsaj en dan pred odhodom v Ljubljano, da ne bo navala. Kroji in telovadne obleke naj bodo v najzgodnejšem redu. Opozarjamo Vaz na pravilne gumbe, ovratnike, trakove itd.

Nastanitve: Članj so nastanjeni v paviljonu E veleseljmišča. Članice v šoli v Mostah. Paziti je na red in snago, vsakdo se mora podvreči navodilom in odredbam nadzornikov in nadzornic. Po prenočitvi naj bode mir, kdor ne more spati naj ne moti z govorjenjem drugih. Vsakdo naj si prinese seboj eno odejo, potrebne ščetke, milo, brisačo in potrebno perilo.

Zbirališče za spreved dne 15. avg. Vsi člani v krojih in telovadnih oblekah se zbirajo točno ob 6 1/2. uri v prostorih veleselja, vse članice v šoli v Mostah, jezdni odsek po navodilih.

Znake mora imeti vsak član. Naraščaj in deca (v spremstvu vodnikov ali starišev) je vstopnine prosta s posebno legitimacijo, ki jo dobe na zahtevo od župe ali v Ljubljani. Vsa druga potrebna navodila se bodo izdajala načelnikom dnevno, ki se morajo javiti v nedeljo ob 6. uri pri župnem načelniku v slačnici. Predsedstvo Sokolske župe v Mariboru.

Sport.

: SK Drava (Varaždin) SK Maribor. V nedeljo 13. t. m. gostuje v Mariboru SK Drava iz Varaždina. Je to njegov drugi nastop v našem mestu. Že ob prvem posetu pokazal je mnogo vrlin, ki jih je pridobil v vednem boju s svojim rivalom VSK in že tedaj smo občudovali njega izborni obrambo ter dobro vigrano krilsko in napadalno vrsto, ki sta prednašale lepo kombinacijsko igro. To pot jim bo protivnik SK Maribor, ki na vstopi po daljšem odmoru, ki ga pa je temeljito izrabil s treningom; tako da je v prav dobri formi. Z ozirom na dobro kvaliteto obeh moštev pričakovati nam je lep in interesanten sport. Pričetek tekme točno ob 17. uri.

Objave.

§ Privatni nastavljenici! Pozor! Izobraževalno društvo privatnih nastavljenec v Mariboru opozarja tem potom vse svoje tovariše, tovarišice in prijatelje društva na v nedeljo dne 13. avgusta na vrtu Gambrinove dvorane se vršečo vrtno veselico. Posebno še pripomnimo, da je cenj. gg. odbornikom uglednega trgovskega gremija na razpolago častna miza, zakar upamo tu di tostransko polnoštevilno udeležbo Odbor.

Pogoji za sprejem v Akademski kolegij.

Akademski kolegij v Ljubljani nanašja, da so potrebni za vzprejem v kolegij sledeči minimalni študijski uspehi:

1. Filozofi predložijo kolokvijsko izpričevalo z glavnih predmetov dotične stroke koncem vsakega semestra po tri z redom vsaj prav dobro (8—7 točk) ne oziiraje se na število ur. Kdor ima samo en glavni predmet (poleg stranskih) predloži a) vsa tri kolokvijska izpričevala iz glavnega predmeta ali b) dva iz glavnega predmeta in enega z stranskih ali po v izjemnem slučaju c) eno kolokvijsko izpričevalo iz glavnega predmeta dotične skupine in dva iz stranskih. Koncem petega semestra pa filozofsko pedagoški predizpit z redom »prav dobro« (8—7 točk).

2. Juristi predložijo vsak semester kolokvijska izpričevala iz izpitnih predmetov in sicer v obsegu 8 tedenskih ur ali pa izkazilo o najmanj 1 urnem seminarju plus 6 urnem kolokvijsu iz izpitnih predmetov. Minimalni kalkuli je »prav dobro« (8—7 točk). Koncem tretjega semestra je predložiti izpričevalo o pravnozgodovinskem državnem izpitu, koncem 8. sem. p izpričevalo o drugem državnem izpitu

3. Medicinci polagajo koncem prvega semestra: kolokvij iz anatomije plus kolokvij iz kateregakoli sledečih predmetov: sekcijske vaje, kemije, biologije ali fizike. Koncem drugega semestra: rigoroz iz fizike ali iz biologije. Koncem tretjega semestra: rigoroz iz biologije ali iz fizike, tako da ima vsak medicincev koncem tretjega semestra rigoroz iz fizike i iz biologije. Koncem četrtega semestra: rigoroz iz kemije ali anatomije ali fiziologije ali iz historije. Koncem petega semestra: ves prvi rigoroz (obstoje vseh šest predmetov). Minimalni kalkul je pri kolokviu 7 točk, pri rigorozu pa vsak pozitiven red.

4. Tehniki predložijo koncem prvega leta (II. sem.) kolokvijska izpričevala iz dveh predmetov prvega reda svoje stroke in iz dveh predmetov drugega reda. Koncem drugega leta (IV. sem.) kolokvijska izpričevala iz štirih predmetov prvega reda in iz štirih predmetov drugega reda. Koncem petega (za sedaj pa tudi še šestega) semestra mora imeti vsak tehnik prvi državni izpit plus kolokvij iz vsaj še enega predmeta tretjega letnika. Prosilce za kolegij, ki nimajo navedenega minima, bo načelstvo brez izjeme odklonilo.

Trgovina, obrt in industrija.

Izvoz sladkorja in koksa iz Češko-slovaške. Trgovska in obrtna zbornica opozarja vse interese, da bo glasom odloka čehoslovaškega trgovskega ministrstva pričenši s 1. okt. 1922, izvoz sladkorja iz Čehoslovaške pristojbine in izvoznice prost. Isto ministrstvo je dovolilo z odlokom št. 61189 prost izvoz koksa iz Češko-slovaške in sicer je stopil ta odlok z 15. marcem 1922. v veljavo.

Zgradba državno-železniških delavnic v Ljubljani. Trgovska in obrtna zbornica je intervenirala v zadevi pospešitve gradbe železniških delavnic v Ljubljani pri ministrstvu saobračaja in je prejela obvestilo, da se izdelujejo pri Zagrebški direkciji izvedbeni načrti in se bo še tekom letošnjega leta pričelo z zgradbo delavnic.

Socijalna politika.

Stanje delovnega trga.

Državna borza dela v Mariboru je izdala sledeče poročilo za čas od 30. julija do 5. avgusta t. l. Prosta mesta so bila prijavljena: 110 moških, 59

ženskam, skupaj 169. Dela je iskalo: 145 moških, 60 žensk, skupaj 205. Zaposliti je bilo mogoče: 59 moških, 29 žensk, skupaj 88. Brezposelnih je ostalo: 376 moških, 255 žensk, skupaj 631. Promet od 1. jan. do 5. avg. 1922, izkazuje 8663 strank in sicer 4227 delodajalcev, 4436 delojemalcev ter 2030 uspešnih nakazil dela. Delo dobijo: hlapeci in dekleta, viničarji, rudarji, drvarji, delavci kos in srpov, kovači, železolarji, železoblikovalci, kovinotiskarji, železostugarji, kleparji, sodarji, kolariji, mizarji, mlinarji, črevljarji, šivilje za porilo, kuharice, služkinje, sobarice, likarice itd. Dela iščejo: hlapeci, majarji, oskrbniki, ekonomski viničarji, vrtnarji, kovači, ključavničarji, elektromonterji, žagarji, sodarji, kolariji, sedlarji, krojači, črevljarji, mlinarji, peki, mesarji, natakariji, pleskarji, dimnikarji, sluge vseh vrst, trgovski pomočniki in pomočnice, strojniki in kurjači, dninarji in dninarice, natakarije, pisarniške moči itd. Splošni pregled: Število brezposelnih je v zadnjem času poskočilo, zlasti iščejo dela poljski in pomožni delavci iz Prekmurja. Opaziti je tudi, da se odpuščajo delavci vsled naraščajoče draginje in je zaposlenih le toliko, koliko je nujno potrebno. Slabe socijalne in narodnogospodarske prilike vplivajo zelo na delovni trg. Uradniki in nameščenci vseh vrst — aktivni in vpokojeni — iščejo primernega postranskega zaslužka v prostih urah, da bi se lažje preživeli.

Izored sodišča.

Maribor, 11. avgusta.

Tatvina.

Dvajsetletni strugarški pomočnik Friderik Kmetič v Mariboru, Mlinska ulica se 30, je zagovarjal pred okrožnim sodiščem radi hudodelstva tatvine.

Ana Welzebach, vzgojiteljica v Eggenbergu pri Gradcu, je izročila svojemu svaku trgovcu Edvardu Slivcu v Mariboru, Mlinska ulica 30 svojo obleko in perilo. Slivca je pustil te stvari v zaklenjenih zabojih zanesti v podstrešje po današnjem obdolžencu in njegovem očetu Ivanu Kmetiču, Friderik Kmetič, ki je na ta način zaznal za prostore, kjer se nahaja obleka, je obvestil o tem svojega brata Franca, ki se je vrnil začetkom decembra 1920 iz ruskega ujetništva. Neko nedeljo koncem meseca decembra 1920 sta oba po poprejšnjem načrtu in dogovoru vdrila na podstrešje, razbila zaboj in

odnesla različno perilo, 2 ženski obleki, zlato zapestnico, 2 srebrni zapestnici, dolgo pozlačeno verižico in različne druge predmete v skupni vrednosti 30.000 K. Ukradene stvari sta tata zanesla v stanovanje svojih starišev in jih nato razpečala različnim strankam. Franc Kmetič je bil radi te tatvine s sodbo porotnega sodišča z dne 30. junija 1921 obsojen na 2 leti težke ječe, zoper njegovega brata Friderika, ki je bil takrat pri vojakih, pa se je postopanje izločilo. Obsojen je bil danes na pet mesecev težke ječe.

Na večer dne 29. julija je spremljal 62 letni, v Karlovac pristojeni sedlar Franc Brajkovič, komisarja finančne kontrole Ivana Kostelja v gostilno Vilson na Aleksandrovi cesti. Tam je pomagal sobarici spraviti Kostelja v posteljo. Ko se je sobarica odstranila, pa je Brajkovič porabil to ugodno priliko in ukradel komisarju zlato uro z verižico in 120 K gotovine. Sobo je zaklenil, z ukradenim uro in denarjem pa izginil. Policija ga je naslednjega dne aretirala. Tatvino je priznal šele, ko so se našli ukradeni predmeti po izvršeni osebni preiskavi pri njem. Okrožno sodišče ga je obsodilo radi hudodelstva tatvine na 3 mesece težke ječe.

Kaznovan pretepač.

V nedeljo dne 14. maja sta se pred gostilno Simončič v Pobrežju pri Mariboru med seboj sporekli družbi, kjer sta se nahajala 33 letni železničar Fr. Zorko v Mariboru, Pod mostom št. 11 in Franc Furman. Tekom prerakanja pa je pograbil Zorko, ki je že 13krat predkaznovan, steklenico in udaril z njo svojega nasprotnika Furmana s tako silo po glavi, da mu je prerezal žilo odvodnico in mišičevje. Zorko je bil obsojen radi hudodelstva težke telesne poškodbe na 4 mesece ječe.

Neprevidna mati.

22letna posestnica Franciška Prosenjak v Brstju, okraj Ptuj, je bila pred senatom obtožena radi pregreška zoper varnost življenja po § 376 k. z. Prišla je dne 1. julija s svojim 20 mesečnim otrokom v Spuhlje k svoji sestri Lizi Tement na delo. Otroka je pustila, ne da bi ga komu izročila v varstvo, pred hišo in odšla na njivo. Ko se je vrnila, je našla otroka v bližini hiše nahajajočega se gnojnice mrtvega. Radi te malomarnosti je bila obsojena na 1 teden strogega zapor.



Partija št. 67.

Mojstrski turnir London — II. kolo
1. avgusta.

Odklonjeni damski gambit.

Beli: Reti.	Crni: Yates.
1 d2—d4	d7—d5
2 c2—c4	e7—e6
3 Sb1—c3	Sg8—f6
4 Lc1—g5	Lf8—e7
5 e2—e3	0—0
6 Sg1—f3	Sb8—d7
7 Tal—c1	b7—b6
8 c4xd5	d6xd5
9 Lf1—b5	Lc8—b7
10 0—0	a7—a5
11 Lb5—a4	b6—b6
12 La4—b3	Ta8—c8
13 Sf3—e5	c7—c5
14 Se5xd7	Dd8xd7
15 d4xc5	Tc8k.c5
16 Dd1—d4	Tf8—c8
17 e3—e4	Dd7—g4
18 Lg5—e3	d5xe4
19 Tc1—d1	h7—h6
20 h2—h3	Dg4—g6
21 Sc3—e2	a6—a5
22 Se2—f4	Dd6—f5
23 g2—g4	Sf6xg4
24 h3xg4	Df5xg4+
25 Sf4—g2	Dg4—f3
26 Dd4—d7	Tc5—h5
27 Dd7xe7	Tc8—c6
28 Lb3xf7+	Kg8—h7
29 De7—e8	Tc6—c8
30 Lf7—g6	mat

Mojsterski turnir v Londonu. Češkanca je premagal Yatesa.

Šahovsko glasilo »Šah« je ravnokar izšlo. Izdaja ga »Mariborski šah. klub« za »Jugoslov. šah. savez.« Uredništvo: E. Kramer, Ciril-Metodova cesta 26. Upravništvo: Mariborska tiskarna. Na leto izhaja 12 števk po 8 strani. Cena za pol leta 12 din in poština. Izšla dvojna številka (julij-avgust) v slovenskem, hrvaškem in nemškem jeziku — ima sledečo vsebino: Predgovor uredništva. Poročilo o I. saveznem kongresu in turnirju v Celju 1921. — Znanstvena razprava: Zur Entstehung des Schachspieles. — 7 partij — Razpis saveznega problemskega turnirja. — 18 problemov jugoslovenskih avtorjev, med katerimi sta Slovenca A. Uršič in dr. Schwab. Alegorično sliko na prvi strani platnic je narisal naš domači metnik H. O. Vogrič.

Bernhard Kellermann:

PREDOR.

Roman.

(Dalje.)

(35)

Maud se nekaj časa oveseljevala z Macovo radovednostjo, potem pa ni mogla kar nič več svoje skrivnosti čuvati v sebi: Da, tako je: njej je treba opravila, solidnega opravila, resničnega storila. Obenega ničevega igranja. Pa ji je prišlo na misel, da bi lahko stregla v tuineltitski bolnici. »Ne muzaj se smelo, Mac!« Res, to niso puhle besede. Saj je že pričela zahajati v tečaj. Na otroški kliniki doktorja Wassermanna.

Mac se je zamislil. »Si res že pričela, Maud?« je vprašal, ki še ni verjel.

»Sem, Mac, pred štirimi tedni. Ko pridem na spomlad v Tunnel-City, ne bom brez opravila. Drugač ne bo šlo kar nič več!«

Zdaj pa je bil Mac ves plašen, otožen in resoben. Mežikal je od presenečenja in nekaj časa mu kar ni dalo govoriti. Maud se je dobrovoljila prav divno! Potem je nekoliko priklonil z glavo. »Morda bo prav dobro, če boš imela kaj opravila, Maud!« je zategoval premišljuje. »Da pa bi morala baš v bolnišnico?« Iznenada pa se je zasmel oveseljen. Videl je pred seboj malo Maud v noši bolniške strežnice. »Ali zahtevaš bogato plačo?« Maud pa se je malo pojezila nad njegovim seveda ne zlomiselnim smehom.

Njena nakana se mu je zdela začasna voljica, igrivost. Dvomil je o njeni vztrajnosti. Sploh ni doumel, da ji je zaposlenost postala nujna potreba. Njo pa je skledo, da se tako malo trudi jo razumeti.

»Prej me ni bolelo kaj takega ni malo ne,« je pomislila naslednjega dne. »Torej sem zdaj vsa druga.« in Maud, ki se je mučila dan in noč, zgolj zato, ker si sreče več ni bila v svesti, je začela doumevati, da si žena več želi nego ljubezni in obožavanja.

Zvečer je bila sama, zunaj je šel divoten in hladen dež in Maud je zapisovala v svoj dnevnik.

Zabeležila je nekaj izrekov male Edithe, očitno razodevajočih vso naivno krutost in otroško sebičnost oboževane hčerke. Svojevsta, ki jih imajo vsi otroci, kar pripomniti Maud ni pozabila. Potem je razpredala svoje misli. »Zdaj se mi,« je zapisovala, »da morejo biti zares nesebične le matere in žene. Otrokom in možem

to svojstvo ni dano. Može so mimo otrok boljši samo v enem: nesebični in požrtvovalni so v malem, vnanjem, rekla bi: v nebitnem. Najgloblji in bitni nagibom in željam pa se nikoli ne odreko, da bi ustregli ljubljeni osebi. Mac je mož in sebičnež kakor vsi moški; ne morem pridržati tega očitka, da si ga ljubim iz vsega srca.«

Uverila se je, da Editha spi, ognila je šal in stopila na verando. Ondi je sedla v pleten stol in poslušala šumenje dežja. Na južnem zapadu je svetel mrachen požar: Newyork.

Ko se je odpravljala v spalnico, ji je pogled zastal na odprti knjigi na pisalni mizi. Prečitala je svoj zmišle, in dočim je bila poprej na dnu srca celo nekoliko ponosna na vso to svojo modrost, je zdaj zmajala z glavo in pripisala: »Eno uro kasneje, potem ko sem poslušala šumenje dežja. Ali niso Macu storjeni očitki krivični? Nisem li jaz tisti, ki je sebičen? Ali zahteva Mac kaj od mene? Mar ne zahtevam jaz od Maca, da naj žrtvuje? Menim, da je vse, kar sem zapisal prej, popoln nezmisel. Nocoj ne morem več najti, kar bi bilo pravo. Dež šumi lepo. Donaša pokojnost in spanec. — Maud, Macova šemica.«

Medtem so se vjedli Macovi vrtni stroji na peterih delovnih središčih že več milj daleč v temoto. Kakor dvojice strahotnih vrat, ki se skoznje pride v zloodejvino, so bila videti ta predorska usta.

Dan in noč pa, brez prestanka, so privihrevali iz teh vrat navzgor s hitrino brzovlakov neskončni vlaki s hribino, dan in noč, brez prestanka, so se drevili navzdol vanje vlaki z delavci in gradivom. Kakor rane so bili ti dvojni rovi, prisadne, očrnele rane, neprenehoma bljuvajoče sokrvice ter požirajoče prično kri. Tam notri pa, v globini, je besnel tisočroki človek!

Maca Allana delovrša ni bila takšna, kakršno je svet poznal dosihod, bila je vihrenje, vražja borba za sekunde. Dirjalno si je ril pot skozi hribino!

Ko bi uporabljal prav take stroje, prav tako svedrovino, bi Allan ob delovnem postopku prejšnjih časov potreboval za graditev devetdeset let. A ni delal samo osem ur na dan, marveč po dvajset in štiri. Delal je ob nedeljah in praznikih. Pri »naprednjakih« je delal s šestimi posadi; primoral je svoje ljudi, da so opravljali ob počasni delovrši osem ur. Na ta način je dosegel šesterno storilo.

Prednjemu koncu, kjer je delala skalna vrtnica, naprednjaku, se je med tuncimeti seklo »ckck«. Vrišč

je bil ondi tako strašanski, da so kolikor toliko gluhi malone vsi delavci, čeprav so jim bila ušesa zamašena z vato. Allanovi svedri, ki so luknjali hrib, so navrtovali s cvičavim škripotom, hrib se je drl kakor tisoč v snurni grozi hkratu vreščevali otrok, se hahljali kakor nebroj norcev, blebel je kakor lazaret vročinskih bolnikov in končno bobnel kakor ogromni slapovi. Po vrelnem rovu so zavijali pet milj daleč grozotni, neznanjski glasovi in navskrižki, tako da ne bi stisnil nikdo, če bi se hrib v istini sesul. Ker bi hrušč predomneval povelja in zatrobe, je bilo treba veleovati s svetlino. Velikanska obevala so prožila jarke svetlobne stožce, zdaj bleščavo snežne, zdaj krvavo rdeče, v mrgljavo uznojenih človeških kopih, životov ter zvrčajočega se kamenja, ki je po svojih oblikah spominjalo na človeška trupla, in prašina se je valila v odsevalni svetlini kakor zgosteno hlapovje. Po sredi te mrgljavne valečih se životov in kamnov pa je drgetala in se plazila siva, zaprašena pošast, kakor ostuda iz davnih časov, ki se je valjala po blatu: Allanov vrtni stroj.

Zmislil ga je Allan do najneznatnejše sestavine. Podoben je bil orjaški, z oklepom zaščiteni ribi črnici, ki ji je drobje premenjeno v elektrovodne žice in električna gonila, ki se ji v lobanji gibljejo naga človeška telesa in ki vlačijo za seboj rep iz žic in kabljev. Gnala ga je sila, zadostna za pogon dveh brzovlačnih lokomotiv, pa se je pomikal plazee; ošlataval je hrib s tipali, prebirali, šobami mnogoterno zevajočega gobca in buhal iz čeljustja jarko svetlino. Drhteč od prave zverinske togote, molčajoč se od ugodja, s katerim ga je navdajalo razdejanje, se je zažiral v hribino do glave, tuleč in treskajoč. Umaknil je tipala in šobe ter brizgal nekaj v dolbke, z ugrizom narejene. Njegove tipalice in šobe so bile svedri z venčnimi obložki iz allanite, votli, z vodo hlajeni, in kar je sikal skozi votle svedre v izvrtino, je bilo razstrelna tvarina. Prav kakor morska riba črnica je iznenada premenil barvo. In čeljustja mu je hlapeła kri, nahrbtno oko se je iskričilo ljuto grozeče. Umaknil se je grozoten kakor morska riba črnica, zakrit z rdečo hlapovino — potem pa se je spet začel plaziti naprej. Plazil se je naprej in nazaj dan in noč, leto za letom, brez prestanka.

Brž ko je premenil barvo in se umaknil, se zaprli po hribinskem boku navzgor krdele ljudi in zdalci že mota z mrzlično naglico iz vrtnic viseče žice. In kakor da ga je vzbijala groza, uhegne krdele nazaj. Zabuhli treskoma zagrm, pogrmeva. Razkršeni hrib se preteče vali za bežočimi pred njim vrti kamena toča in

črešta po oklepni plošči vrtnega stroja. Oblaki prahu se vane proti rdeči železni hlapovini. Iznenada pa zablešči zopet v jarki belini in napolnijo ljudje se zapode trumoma v kipečo prašino in po še čadeči se vrobli navzgor.

Gladovna pošast se požene naprej in izproži žirala strašnih oblik, klešče, prekladače, potisne jekleno spodnjo čeljust naprej in navzgor ter začne golati hribino, skalovje, sip, kar mu zmeče v žrelo sto od znoja lesketavih mož s skremženimi obrazi. Čeljusti ji jamejo mleti, žrelo golta, do tal povešeni vamp požira in iz zadka se brez konca toči skalna in kamenena struja.

Stotina preznojenih vragov tam zgoraj motovili med kotalečim se kršjem, poteza verige, kriči, rjove, in groblja pod njih nogami se vidoma seseda. Vstran, vrbina mora s pota, veli geslo!

(Dalje prihodnjič.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pleatn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge
Zavese
Blage zapohištvo
Posteljno perje
Izvanredna nizke cene
v zalogi pohištva
Karol Preis
Maribor
Gospodarska ulica št. 30
Pribehanova hiša
Svobodni ogledi
Čeniki brezplačno

Suhe gobe, lipovo cvetje, brinjevo olje in poljske pridelke plača najbolje tvraka Siro-Rant, Kranj, telet int. št. 9, in nudi po najnižjih cenah na debelo sladkor, riž, olje, kavo itd. Prosim za ponudbe gob z vzorci. 1403

POZOR!
Al. Gnušek
Maribor,
Glavni trg št. 6.

prodaja žičnate žimnice (Drat-einsatz) po K 520, afrike-žimnice 3-delne po K 1900, impregnirane plahte za vozove, mlatilnice, kornje, kvadratmeter po K 250, vrvi za zvonove, studence, seno in perilo, vsaka debelost in dolžnost kg K 100, 140, štrange za konje par K 44 do K 90, uzde navedne in pletene po K 30 in K 36, zaloga blačevine, žamet rižasti, platna, racmošina, plavotiska, lincerdruk, cajghlače, spodnje hlače, srajce vsake vrste, predpasnike vsake vrste, predpasnike iz klota in plavotiska, obleke za dekleta, moške predpasnike, robce, slamnjače, po najnižjih cenah. 1382 5—1

Zahtevajte sedaj pri nakupu zopet izrecno

MAGGI jeve staroznane izdelke



1120

dobe se v vseh špecerijških trgovinah.
Glavno razpečevanje na debelo za državo SHS:
FRAN K. LESNIK, Maribor, Cankarjeva ul. št. 26.

Mala oznanila.

Službo išče kot trgovski pomočnik manufakturne stroke dober aranžer izločb, eventualno kot skladiščnik, knjigovodja, kot dobra pisarniška moč, kakor tudi polnik. Cenjene ponudbe na oglasni za vod Ivo Sušnik, Maribor, Slovenska ulica 15. 1404

Narodna kavarna danes znotaj otvorena. Ignac Remic. Vetrinjska ulica 2. 1405

Kitaro kupim. Strossmajerjeva ulica 10-I. 1389

Na prodaj nova kompletna spalna soba. Bavarska ul. št. 3, dvorišče, Golob. 1400

Otročji voziček na prodaj. Zrinskega trg št. 6, Cilenssek. 1395

Ročni šivalni stroj, dobro obranjen, se ceno prodaja. Samostanska ulica 13-I. 1386

Na prodaj vinski sodi od 100, 150, 300 in 700 litrov. Slomškova ulica 6, Studenci pri Mariboru. 1352

Zlata damska ura se po ceni prodaja. Naslov pri upravnistvu. 1391

Priporočam brivnico „Union“, Glavni trg 1. Prvovrstna postrežba in znižane cene. — Koštomaj. 1398 6—1

Posestvo z zemljo, hiša z gospodarskim poslopjem se radi selitve takoj prodaja. Tezno 43. 1394

Prodaja se v Poljčanah hiša z njivo in sadonosnikom. Ponudbe pod „Hiša“ na upravo. 1373

Prodajam ali zamenjam srednje težak voz, lahek, enovržen. Naslov pove upravo ali hotel Halbwidel. 1388

Zamenjam stanovanje v Murški Soboti, 4 sobe s kuhinjo in kopalnico z enakim stanovanjem v Mariboru. Ponudbe upravi pod št. 1393. 1393

Prazno sobo išče učiteljica. Za uslugo bi poučevala glasovir zastoj. — Ponudbe: Maribor, predal 76. 1399 1397

Menjava stanovanj. 2 sobe, kabinet, kuhinja, jedilna shramba, drvarnica, klet, sobni in kuhinjski balkon, v I. nadstr., solne lege, brezprašno, velik vrt, kurnik in hlev za svinjice, 12 minut od dravskega mosta proti eni sobi in kuhinji v mestu. Naslov v upravnistvu. 1390

Vdova, stara 46 let, s premoženjem 300.000 K, želi znanja s trgovcem v svrhu ženitve. Le resne ponudbe je poslati na upravo lista pod „Trgovina“. 1379

Stavbeni prostor ali majhno hišico se kupi v Mariboru. Ponudbe na Matija Keler, zid. mojster, Grešnjevo, Gornja Radgona. 1138 10—10

Brivnica Frana Novaka na Aleksandrovi cesti št. 22 se priporoča. 3

Lepo možko kolo se takoj prodaja. Vpraša se vsak dan po 17. uri v Smetanovi ul. 44-II. Maribor.

Dve postelji z žimnicami, vložki, dve nočni omarici, dve omari za obleke, omara s predali miza in gramofon se prodaja. Studenci, Aleksandrova cesta 37.

Moško kolo, skoraj novo, gramofon z 40 ploščami na iglo in 32 ploščami „Patha“, kosara za cvetlice, veliki lonci za perilo, razne knjige in drugo se ceno prodaja. Vpraša se od 19—20. ure Maistrova ul. 2, pritišče, levo. 1381 2-9

Dva jako lepa konja za kolesarje na prodaj. Maribor, Kopalniška ulica 8, dr. Scherbaum 1373 2—2

Cedno meblirano sobo

za stalno, za poročen par brez otrok, proti jako dobrem plačilu se išče. Pismene ponudbe na Jugoslov. Lloyd d. d., Maribor
Ruška cesta št. 45. 1385 2—4

Dražbeni oklic.

Dne 18. avgusta 1922 ob 5. uri se vrši vsled sklepa okolišča v Mariboru z dne 7. junija 1922 A V 154/22 8 v Mariboru, Ribniška ulica št. 4, javna dražba v zapuščino Apolonije Šilak spadajočih premičnin, posebno pohištva, obleke in perila. Izključna cena je cenilna vrednost. Najvišji ponudek se plača takoj v roke podpisanega sodnega poverjenika. Zdražbene stvari mora zdražitelj takoj prevzeti in odstraniti.

MARIBOR, dne 11. avgusta 1922.

Mihael Korber,
notar kot sodni poverjenik,

Kraljeva dvorna spedicija
„ORIENT“
Mednarodni spedijski koncern

mednarodna, trgovsko-spedijska in skladiščna deln. družba v Mariboru
Podružnice: Ljubljana, Beograd, Zagreb, Jesenice, Rakek, Bakar, Split, Osijek, Subotica, Novisad

Razpisuje se

II. EMISIJA DELNIC

Izredni občni zbor delničarjev je sklenil dne 10. julija 1922 zvišati dejniško glavnico

od Kl. 4.000.000— na Kl. 10.000.000— nominala

z izdajo

15.000 novih delnic à Kl. 400— nom. v skupnem znesku Kl. 6.000.000— s pravico na dividendo za leto 1922

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji imajo pravico optirati na vsake dve stare delnice po eno novo delnico II. emisije po tečaju K 460.— plus 5% obresti od nominala K 400.— od 1. januarja 1922 do dne vplačila.
2. Z delnicami, ki jih stari delničarji ne bodo optirali, razpolaga upravni svet.
3. Novim delničarjem se nudijo delnice II. emisije po kurzu K 500.— plačljivih naenkrat takoj pri subskripciji, s 5% obresti od nominala K 400.— od dne 1. januarja 1922 do dne vplačila.
4. Potrdila o vplačilu se imajo skrbno hraniti.
5. Delničar, ki ne bo v predpisanem roku priglasi prava opcije in izvršil vplačila, izgubi opcijsko pravico.
6. V svrhu zavarovanja II. emisije je osnovan poseben sindikat. Kdor želi pristopiti sindikatu, naj se obrne na tajništvo Uprave sindikata pri centrali družbe v Mariboru, v svrhu pojasnil.

7. Repartitijo delnic, določenih za nove delničarje si pridržuje upravni svet po končanem subskripcijskem roku.
8. Subskripcija novih delnic se vrši od dne 31. julija do 19. avgusta 1922, in sicer:
 - a) pri Slavenski banki d. d. v Zagrebu in njenih podružnicah;
 - b) pri Trgovski banki d. d. v Ljubljani in njenih podružnicah;
 - c) pri Jugoslov. Industrijski banki Split;
 - d) Bankhaus M. R. Aleksander Wien;
 - e) pri Praški kreditni banki Beograd;
 - f) pri Orient d. d. v Mariboru in njenih podružnicah.
9. Azijski kurzni dobiček se dodeli po pokritju izdanih stroškov in pristojbin rednemu rezervnemu fondu družbe.
10. Dodelitev delnic se izvrši kar najhitreje; za nedodeljene delnice se vplačani denar vrne po preteku 8 dni od časa razdelitve. V Mariboru, dne 30. julija 1922.

Upravni svet.

ODVETNIK DR. VEKOSLAV KUKOVEC

naznanja, da se je preselil in začel izvrševati odvetništvo v Mariboru, Vrazova ulica št. 2. 1387

Pozor! Pozor!
Pozor dame in gospodje!

Ravnokar prispeli najnovejši

modeli klobukov

za jesensko in zimsko sezijo. Ivan Kvas, klobučar, Maribor, Meljska ul. 74. Velika zaloga klobukov za gospode in dame. Preoblikovanje starih po naročilu. Postrežba točna. 1360 3—3 Cene solidne.

Medić, Rakovec & Zankl

d. z o. z. Ljubljana.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. Brzjavi: Merakl, Ljubljana.
Skladišče: Novi Sad. — — — — — Telefon 64.

Gospodsk. ul. Podružnica MARIBOR. Solška ulica.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barve za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost; barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“

Lak za pode. Emajlni lak. Linoleum
lak za pode. Bronuline. 1038

Ceniki se začasno ne razpošiljajo.

Naznanilo.

Cenj. občinstvu naznanjava, da sva prevzela v najem od g. Temeri, Volkmarjeva ulica, moderno, z vsemi stroji opremljeno delavnico za strojno in stavbeno ključavničarstvo. Izvrševala se bodo nadalje vsa v to stroko spadajoča dela, kakor n. pr.: popravila parnih in poljskih strojev, bencin- in diesel-motorjev, transmisije, ležišča, avtogenično varjenje, stavbeno ključavničarstvo itd. Za točno in solidno postrežbo jamčiva ter se cenj. občinstvu toplo priporočava. Z odličnim spoštovanjem 1392

R. Razingar in Štravs.

Zdravilišče za jetiko, sanatorij dr. Pečnik pri Rogški Slatini.

Jetičniki se vsaki čas sprejmejo. Prospekti brezplačno. Vprašanja na vodilnega zdravnika (sej-zdravnika): Dr. Pečnik, tačas št. Jurij ob j. ž. 483

Filmska reklama

priporoča za

obratno razstavo v Mariboru
svojo izrecno v razsvetljenih prostorih projektirano

svetlo reklamo.

Do sedaj še ne obstoječa prilika za reklamo. Naročila sprejema oglasni zavod 1406

SUŠNIK, Slovenska ulica šte. 15.

Modele čevljev

v celih serijah iz lepene, po modernih kopitnih oblikah ali ameriških oblikah izrezane, dobavlja za tovarne obuvale in čevljarje. Apartne elegantne oblike. Velikanska izbira novitet za vsako sezijo.

Zgornje dele

izdelujem iz od naročnika mi doposlanega materiala prvovrstno, hitro in po ceni. Posebna delazmožnost v montiranju zgornjih delov za tovarne obuvale

Nakup, reparatura in prodaja

čevljarstvih strojev
Zahtevajte prospekt od
Ralph F. Richter,
Subotica VI.

Poučevanje

v vseh strokah moderne, mehanične izdelave obuvale. — Zahtevajte prospekt.

JADRANSKA BANKA - BEOGRAD

Delniška glavica: Din. 60.000.000.— Rezerva: Din. 30.000.000.—

Podružnice:
Bled, Jesenice, Prevalje,
Cavtat, Korčula, Sarajevo,
Celje, Kotor, Split,
Dubrovnik, Kranj, Šibenik,
Hercegnovi, Ljubljana, Tržič,
Jelsa, Maribor, Zagreb,
Metković

Naslov za brzjave: JADRANSKA

Afilirani zavodi:

Jadranska banka: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
Frank Sakser State Bank, Cortlandt Street 82, New-York City.
Banco Yugoslavo de Chile, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas,
Puerto Natalos, Porvenir,

Širite povsod naš list!

OTVORITVENO NAZNANILO!

Cenjenemu občinstvu naznanjam uljudno, da sem svojo sedaj povečano in na novo urejeno trgovino vseh vrst manufakturnega in modnega blaga

na GLAVNEM TRGU šte. 16

1368

zopet otvoril; izbiro imam že prav veliko, nove množine blaga pa prihajajo dan za dnem. — Priporočam svojo itak že dobro znano trgovino kar najtopleje in ponovno zagotavljam svoje cenjene odjemalce kar najboljše postrežbe po najnižjih cenah.

FRANC MASTEK, MANUFAKTURNA IN MODNA TRGOVINA.

Zaloga čevljev

1. lastnega izdelka

Dragotin Roglič, Koroška cesta 19, Maribor

komisijska zaloga pri Betki Lešnik, Gosposka ulica 14.